

Szkolenie z zakresu wymogów weterynaryjnych dla sektora akwakultury

lek.wet. Joanna Kita

Specjalista chorób ryb

Kita.aska@gmail.com

Kalisz 9 czerwca 2016r.

UWAGA NUDY

Rybactwo

- **Rybołówstwo** – pozyskiwanie ryb i innych organizmów wodnych z zasobów naturalnych
 - morskie (dla celów konsumpcyjnych i paszowych)
 - śródlądowe (dla celów konsumpcyjnych)
- **Akwakultura** – chów i hodowla ryb i innych organizmów wodnych (skorupiaki, mięczaki, glony spożywcze etc.)
 - chów – produkcja biomasy ryb i innych organizmów wodnych (dla celów konsumpcyjnych i zarybieniowych)
 - hodowla – działania związane z doskonaleniem cech, selekcją

Art. 2 ustawy

- **akwakultura** – chów lub hodowlę zwierząt akwakultury przy użyciu technik stosowanych w celu zwiększenia produkcji tych zwierząt powyżej parametrów możliwych do osiągnięcia w naturalnym środowisku, przy czym zwierzęta te na etapie chowu lub hodowli wraz z odłowem lub zbiorem stanowią przedmiot własności osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej;
- **zwierzęta akwakultury** – zwierzęta wodne będące w jakimkolwiek stadium rozwoju, w tym jaja, oraz nasienie lub gamety, hodowane w danym gospodarstwie lub na obszarach hodowli mięczaków, a także dzikie zwierzęta wodne przeznaczone do hodowli w danym gospodarstwie lub na obszarze hodowli mięczaków;

Art. 2 ustawy

- **zwierzęta wodne** – ryby należące do nadgromady bezzuchwowców (Agnatha) oraz do gromad ryb chrzęstnych (Chondrichthyes) i ryb kostnych (Osteichthyes), a także mięczaki należące do typu Mollusca oraz skorupiaki należące do podtypu Crustacea;
- **ozdobne zwierzęta wodne** – zwierzęta wodne hodowane, utrzymywane lub umieszczane na rynku w celach ozdobnych;
- **dzikie zwierzęta wodne** – zwierzęta wodne inne niż zwierzęta akwakultury;

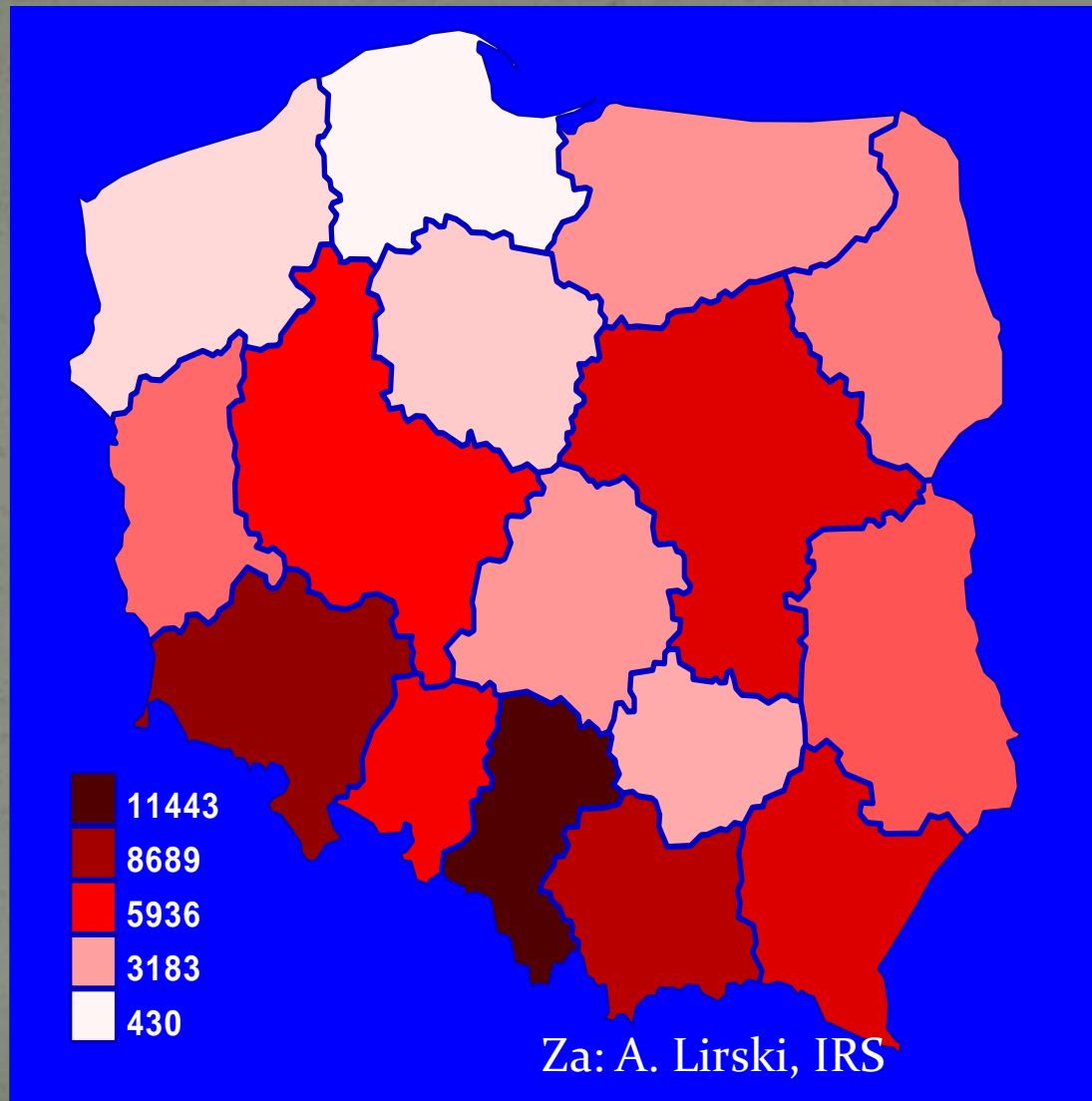
- **podwyższona śmiertelność** – niewyjaśnione przypadki śmiertelności u zwierząt akwakultury znacznie przekraczające poziom ustalony między podmiotem prowadzącym działalność w danym gospodarstwie lub na danym obszarze hodowli mięczaków a powiatowym lekarzem weterynarii dla tego gospodarstwa lub obszaru w danych warunkach;

- **wektor** – zwierzę z gatunku niewrażliwego na chorobę, za pośrednictwem którego może być przenoszony czynnik chorobotwórczy z jednego zwierzęcia z gatunku wrażliwego na drugie zwierzę;

- **enklawa** – gospodarstwo lub gospodarstwa, w których utrzymuje się populacje zwierząt wodnych o ustalonym statusie zdrowotnym w odniesieniu do określonej choroby zakaźnej, z tym że w przypadku kilku gospodarstw za enklawę uważa się gospodarstwa objęte wspólnym systemem bezpieczeństwa biologicznego, na który składają się takie same środki nadzoru stanu zdrowia zwierząt wodnych, zapobiegania chorobom zakaźnym tych zwierząt oraz zwalczania tych chorób;

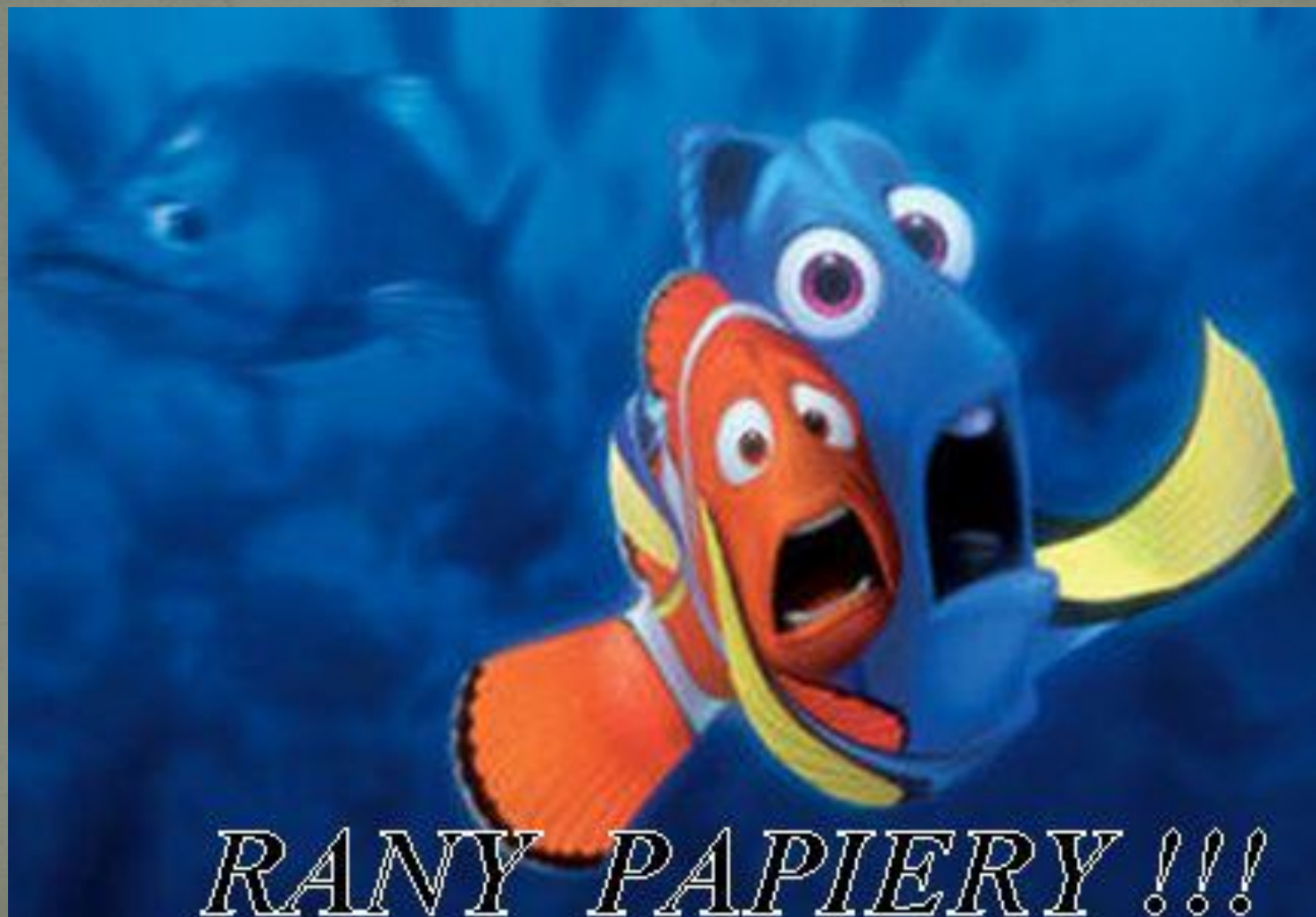
Ilość hektarów stawów karpowych

Ryby w stawach karpionych

- Karp (*Cyprinus carpio*)
- Amur biały (*Ctenopharyngodon idella*)
- Tołpyga biała (*Hypophthalmichthys molitrix*)
- Tołpyga pstra (*Aristichthys nobilis*)
- Karaś (*Carassius carassius*)
- Karaś srebrzysty (*Carassius auratus*)
- Lin (*Tinca tinca*)
- Szczupak (*Esox lucius*)
- Sandacz (*Sander lucioperca*)
- Sum europejski (*Silurus glanis*)

Dokumentacja...

RANY PAPIERY !!!

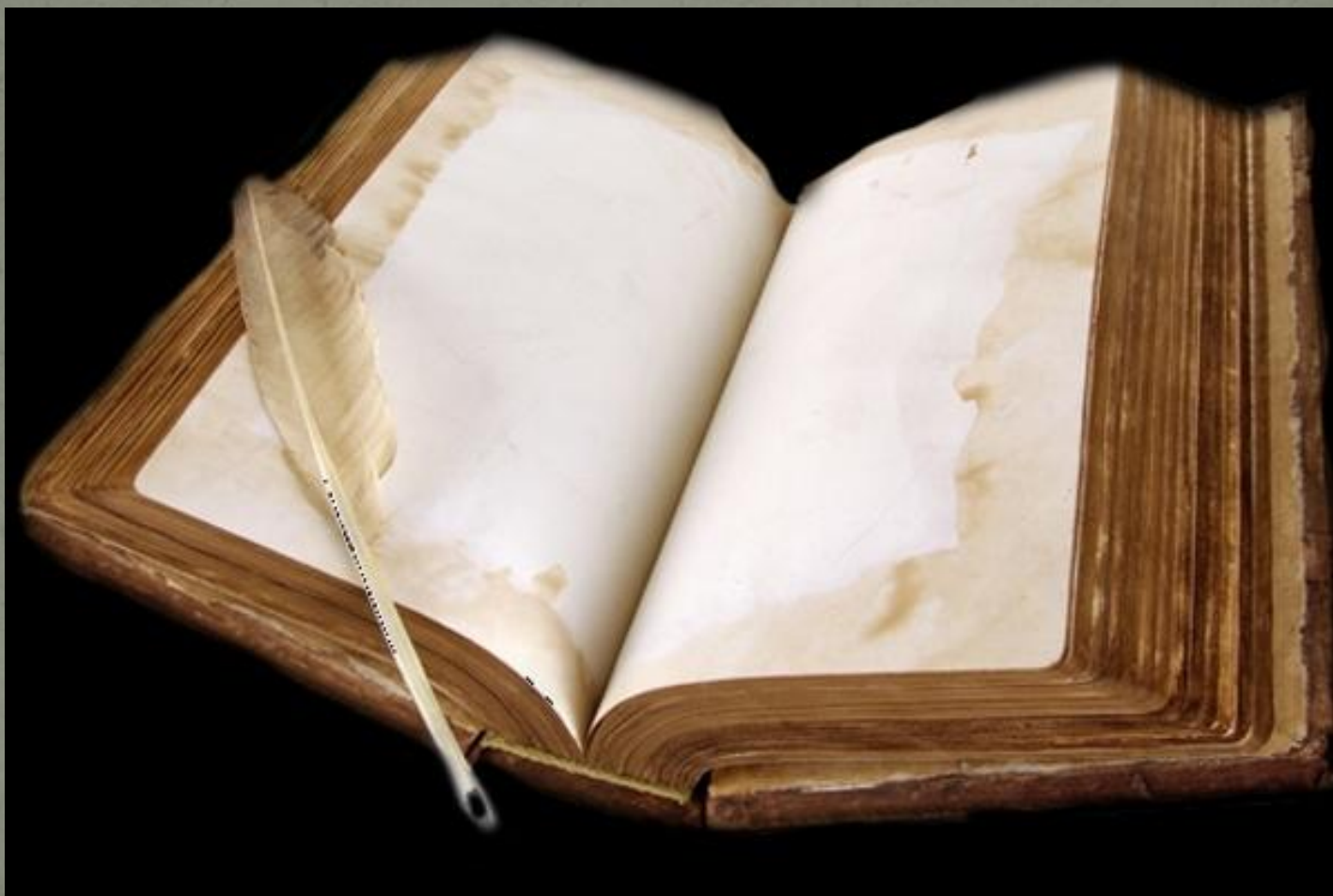
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji gospodarki rybackiej (Dz.U.2013.326)

- **W obwodzie rybackim (dla każdego jeziora, zbiornika, kanału, cieku)**
 - Protokół zarybień
 - Protokół połowu ryb i raków
 - Księga gospodarcza
 - Zestawienie roczne
- **W obrębie hodowlanym**
 - **Księga stawowa**

Obowiązki sprawozdawcze rybaków

- RRW-22 (chów i hodowla)
- RRW-23 (obwody rybackie)
- RRW-19 (statki rybackie)
- RRW-20 (zakład przetwórczy)
- OS-4 (pobór wody, dot. obiektów o pow. większej aniżeli 10 ha)
- Zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz wysokości należnych opłat
- OS-6R (odpady)
- Dziennik gospodarowania wodą (budowle piętrzące)

Księga stawowa

Księga stawowa zawiera

- nazwę lub numer stawu oraz jego powierzchnię ewidencyjną i użytkową lub objętość;
- dane dotyczące obsady, w tym datę obsady, gatunek ryb, stadium rozwojowe ryb, liczbę i masę wpuszczonych ryb oraz pochodzenie obsady;

- dane dotyczące odłowu, w tym datę odłowu, gatunek ryb, stadium rozwojowe ryb, liczbę i masę odłowionych ryb, informację, gdzie obsada została przeniesiona (nazwa lub numer stawu lub informacja, że obsada została sprzedana);
- rodzaje i ilość wykorzystanych pasz;
- wyliczony przyrost jednostkowy;

- wielkość powierzchni, którą nawieziono nawozami organicznymi, i ilość nawozu, jaka została zużyta;
- wielkość powierzchni, którą nawieziono NPK (azotem, fosforem, potasem), i ilość czystego składnika, jaka została zużyta;
- ilość zastosowanego wapna, soli potasowej lub innych substancji o podobnym działaniu (sumarycznie dla każdej z substancji);

- informacje o występowaniu w obiekcie stawowym gatunków niedocelowych w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia Rady (WE) nr 708/2007 z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo (Dz. Urz. UE L 168 z 28.06.2007, str. 1, z późn. zm.), przy czym w przypadku stwierdzenia wystąpienia ryb z takich gatunków – również informacje o podjętych działaniach ograniczających ich liczebność oraz uniemożliwiających ich wydostanie się do powierzchniowych wód śródlądowych.

KSIĘGA STAWOWA

Obiekt

Założono dnia

Zakończono dnia

Terminy sporządzania wpisów:

- Księga gospodarcza – nie później niż do 15 kwietnia roku następnego

Księga stawowa – nie później niż do 15 marca roku następnego

Przepisy weterynaryjne

Akty prawne

- Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (t.j. Dz.U. 2014 nr 0 poz. 1539, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 października 2008r. w sprawie sposobu ustalania numeru weterynaryjnego

Akty prawne

- Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie sektora akwakultury (Dz. U. z 2008 r. Nr 190, poz. 1167).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 lutego 2009r. w sprawie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt akwakultury

Akty prawne - UE

Dyrektywa Rady 2006/88/WE (Dz. Urz. UE L328 z 24.11.2006, str 14 z późn.zm.)

- **DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2015/1554 z dnia 11 września 2015 r. ustanawiająca przepisy dotyczące stosowania dyrektywy 2006/88/WE w odniesieniu do wymogów w zakresie metod nadzoru i metod diagnostycznych – **weszła w życie 1.04.2016r.****

Akty prawne - UE

Rozporządzenie (WE) Nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Rozporządzenie (WE) Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych

Akty prawne - UE

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań

Rozporządzenie (WE) Nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. ustanawiające wymagania dotyczące higieny pasz

REJESTRACJA PODMIOTU

Kategorie:

- Przedsiębiorstwo produkcyjne sektora akwakultury;
- Zakład przetwórczy przetwarzający lub poddający ubojowi zwierzęta akwakultury w ramach zwalczania chorób zakaźnych tych zwierząt,

Kategorie:

- Miejsca inne niż przedsiębiorstwa produkcyjne sektora akwakultury, w których zwierzęta wodne są utrzymywane bez zamiaru umieszczenia na rynku;
- Łowisk typu „wpuść i złów”;

Kategorie:

- Przedsiębiorstw produkcyjnych sektora akwakultury, które umieszczają na rynku zwierzęta akwakultury wyłącznie w celu spożycia przez ludzi, w zakresie określonym w art. 1 ust. 3 lit. c (bezpośrednich dostaw, dokonywanych przez producenta, małych ilości surowców do konsumenta końcowego lub lokalnego zakładu detalicznego bezpośrednio zaopatrującego konsumenta końcowego; rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14).

Przedsiębiorstwo produkcyjne sektora akwakultury (92)

Zorganizowany zespół składników niematerialnych i materialnych, przeznaczony do prowadzenia dowolnej działalności w zakresie chowu, hodowli, utrzymania lub pielęgnacji zwierząt akwakultury

- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt art.2 pkt.20a

Łowisko typu łowisko typu „wpuść i złów” (27)

- stawy lub inne urządzenia, w których populację zwierząt akwakultury utrzymuje się wyłącznie w celach wędkarstwa rekreacyjnego przez odnowę tej populacji;

Zakład przetwórczy przetwarzający lub poddający ubojowi zwierzęta akwakultury w ramach zwalczania chorób zakaźnych tych zwierząt (93)

- Gospodarstwo Rybackie "Szwaderki" Sp. z o.o. 11-015 Olsztynek, Swaderki 13a/1
- Jedyne w Polsce zarejestrowane pod tym symbolem

USTAWA z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

Art. 1. Ustawa określa:

1) wymagania weterynaryjne dla podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie:

i) prowadzenia:

- przedsiębiorstwa produkcyjnego sektora akwakultury,
- zakładu przetwórczego przetwarzającego lub poddającego ubojowi zwierzęta akwakultury w ramach zwalczania chorób zakaźnych tych zwierząt,

Symbol 92 i 93 WNI

USTAWA z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

Art. 1. ust. 1 wymagania weterynaryjne dla podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie:

p) prowadzenia:

- miejsc innych niż przedsiębiorstwa produkcyjne sektora akwakultury, w których zwierzęta wodne są utrzymywane bez zamiaru umieszczenia na rynku,
- łowisk typu „wpuść i złów”,
- przedsiębiorstw produkcyjnych sektora akwakultury, które umieszczają na rynku zwierzęta akwakultury wyłącznie w celu spożycia przez ludzi, w zakresie określonym w art. 1 ust. 3 lit. c rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 853/2004”)

Symbol 27 WNI

Art. 5. 1. Podjęcie działalności nadzorowanej, o której mowa:

- 1) w art. 1 pkt 1 lit. a, c–f, h, **i**, l, jest dozwolone po stwierdzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia, w drodze decyzji, spełniania wymagań weterynaryjnych określonych dla prowadzenia danego rodzaju działalności;
- 2) w art. 1 pkt 1 lit. b, g, j, k, n, **p**, jest dozwolone po uprzednim zgłoszeniu, w formie pisemnej, zamiaru jej prowadzenia powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia.

Art. 5. 2. Powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 1, na wniosek podmiotu zamierzającego prowadzić działalność nadzorowaną, złożony co najmniej na 30 dni przed planowanym rozpoczęciem działalności.

WNIOSEK

Zawiera:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu;
- 2) określenie rodzaju i zakresu działalności nadzorowanej, którą wnioskodawca zamierza prowadzić, z tym że w przypadku działalności nadzorowanej dotyczącej zwierząt akwakultury ze wskazaniem gatunku tych zwierząt;
- 3) określenie lokalizacji obiektów budowlanych i miejsc, w których ma być prowadzona działalność nadzorowana, oraz planowanego czasu jej prowadzenia.

Art.5.4. Powiatowy lekarz weterynarii, po przeprowadzeniu kontroli, wydaje decyzję:

- 1) stwierdzającą spełnianie wymagań weterynaryjnych, jeżeli wymagania określone dla danego rodzaju działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, c-f, h, **i**, l, są spełnione;
- 2) odmawiającą stwierdzenia spełniania wymagań weterynaryjnych, jeżeli wymagania określone dla danego rodzaju działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, c-f, h, **i**, l, nie są spełnione.

Art. 5.5. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 4 pkt 1, powiatowy lekarz weterynarii:

- 1) stwierdza spełnianie wymagań weterynaryjnych przez poszczególne obiekty budowlane lub miejsca, w których ma być prowadzona działalność nadzorowana, lub osoby wykonujące określone czynności w ramach tej działalności, jeżeli stwierdzenie takie jest wymagane;**
- 2) nadaje weterynaryjny numer identyfikacyjny:**
 - a) podmiotowi lub**
 - b) poszczególnym obiektom budowlanym lub miejscom, w których ma być prowadzona działalność nadzorowana, lub osobom wykonującym określone czynności**

Art. 5 ust.9. Powiatowy lekarz weterynarii po otrzymaniu zgłoszenia zamiaru prowadzenia przez podmiot działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. b, g, j, k, **p**, wydaje decyzję o nadaniu temu podmiotowi weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego.

Rejestracja 27

- Wniosek
- Decyzja nadająca WNI
- Wpis do rejestru

Rejestracja 92,93

- Wniosek
- Kontrola
- Decyzja spełnienia wymagań i nadania WNI
- Wpis do rejestru
- Bądź odmowa wydania decyzji o spełnianiu wymogów

Wymogi weterynaryjne

<http://pijany-pogromca-rekinow.manifo.com/>

Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o
ochronie zdrowia zwierząt oraz
zwalczaniu chorób zakaźnych
zwierząt (t.j. Dz.U. 2014 nr 0 poz.
1539, z późn. zm.);

Art.4.

1. Podmiot prowadzący działalność nadzorowaną, (...), jest obowiązany spełniać wymagania weterynaryjne określone dla danego rodzaju i zakresu prowadzonej działalności nadzorowanej.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, w zakresie spełniania wymagań weterynaryjnych jest obowiązany zapewniać wymagania lokalizacyjne, zdrowotne, higieniczne, sanitarne, organizacyjne, techniczne lub technologiczne, zabezpieczające przed zagrożeniem epizootycznym, epidemicznym lub zapewniające właściwą jakość produktów, obejmujące w szczególności wymagania dotyczące:

Art.4.2

- 1) **stanu zdrowia zwierząt** będących przedmiotem działalności nadzorowanej lub wykorzystywanych do jej prowadzenia, w tym odnoszące się do badań potwierdzających ten stan oraz określonych szczepień ochronnych, lub
- 2) **gospodarstw**, miejsc gromadzenia zwierząt, innych miejsc przetrzymywania zwierząt oraz stad lub obszarów, z których pochodzą zwierzęta będące przedmiotem działalności nadzorowanej lub wykorzystywane do jej prowadzenia, lub
- 3) **sposobu ustalania pochodzenia zwierząt** będących przedmiotem działalności nadzorowanej lub zwierząt, z których lub od których pozyskuje się produkty wytwarzane w ramach prowadzenia działalności nadzorowanej, w tym zakres i sposób prowadzenia rejestru zwierząt, lub

Art.4.2

- 4) **obiektów budowlanych lub miejsc**, w których prowadzi się działalność nadzorowaną, lub osób wykonujących określone czynności w ramach tej działalności oraz zakresu takich czynności, lub
- 5) **niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego** wytwarzanych w ramach prowadzonej działalności nadzorowanej, sposobu ich znakowania i pakowania, w tym wymagania dotyczące opakowań, lub
- 6) **świadectw zdrowia** lub innych dokumentów, w które zaopatruje się zwierzęta będące przedmiotem działalności nadzorowanej lub niejadalne produkty pochodzenia zwierzęcego wytwarzane przy prowadzeniu tej działalności, lub

Art.4.2

- 7) sposobu i zakresu prowadzenia dokumentacji oraz okresu jej przechowywania, lub
- 8) środków transportu i warunków transportu zwierząt lub niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego, będących przedmiotem działalności nadzorowanej lub wykorzystywanych do jej prowadzenia.

Art.4.3

- a. Wymagania weterynaryjne dla prowadzenia działalności nadzorowanej w zakresie prowadzenia przedsiębiorstwa produkcyjnego sektora akwakultury lub zakładu przetwórczego obejmują także wymagania dotyczące programów nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury opracowanych przez podmioty prowadzące tę działalność oraz kontroli.

WYŁĄCZENIA

Art. 12a. Przepisów rozdziału 2 (art. 4-12 ustawy) nie stosuje się do działalności w zakresie utrzymywania ozdobnych zwierząt wodnych w celach zarobkowych w akwariach (akwaria komercyjne), sklepach zoologicznych, sklepach ogrodniczych, stawach ogrodowych lub hurtowniach, jeżeli obiekty te:

- 1) nie mają bezpośredniego kontaktu z wodami naturalnymi lub
- 2) są wyposażone w system oczyszczania ścieków ograniczający do dopuszczalnego poziomu ryzyko przeniesienia chorób zakaźnych tych zwierząt do wód naturalnych.

WYŁĄCZENIA

Przepisów ustawy nie stosuje się do (art. 3a ustawy)

- 1) zwierząt wodnych łowionych w celu produkcji mączki rybnej, paszy dla ryb, oleju rybnego i podobnych produktów;
- 2) ozdobnych zwierząt wodnych chowanych lub hodowanych w celach niezarobkowych w akwariach (akwaria niekomercyjne);
- 3) dzikich zwierząt wodnych łowionych lub zbieranych w celu bezpośredniego wprowadzenia do łańcucha żywnościowego.

Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie sektora akwakultury (Dz. U. z 2008 r. Nr 190, poz. 1167).

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97

DŁUGO

JESZCZE??????

Wymogi szczegółowe

Мария Цветанова

TRANSPORT

Transport

W oparciu o zapisy Rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań.

- Zaświadczenie dla transportu poniżej 65 km.
- Zezwolenie typu I
- Zezwolenie typu II

Przemieszczanie ryb

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. 2014. poz.1539) informuję, że w dniu
sprzedałem do dalszego chowu/ hodowli pochodzące z mojego gospodarstwa Nr WNI
ryby (gatunek)
w wieku.....
w ilości
do (nabywca – miejsce przeznaczenia)
.....

Do 50 km (art. 3 rozporządzenia 1/2005

- Nikt nie może przewozić zwierząt lub zlecać transportu zwierząt w sposób powodujący ich okaleczenie lub przyczyniający się do zadawanie im cierpienia.

Do 50 km (art. 3 rozporządzenia 1/2005

Ponadto należy spełnić następujące warunki:

- a) podjęto wcześniej wszystkie niezbędne czynności celem skrócenia do minimum długości trwania przewozu oraz zapewnienia potrzeb zwierząt podczas przewozu;
- b) zwierzęta są zdolne do podróży;
- c) środki transportu są przeznaczone, skonstruowane, utrzymywane oraz działają w sposób pozwalający zapobiec zranieniu i cierpieniu oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zwierząt;

Do 50 km (art. 3 rozporządzenia 1/2005

- d) urządzenia do załadunku i wyładunku są odpowiednio zaprojektowane, skonstruowane, utrzymywane i obsługiwane tak, aby zapobiec zranieniu i cierpieniu zwierząt oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zwierząt;
- e) personel zajmująca się zwierzętami posiada odpowiednie wykszolenie lub kompetencje wymagane w tym przypadku i wykonuje swoje obowiązki bez stosowania przemocy lub jakiegokolwiek metody powodującej niepotrzebny strach, zranienie lub cierpienie;

Do 50 km (art. 3 rozporządzenia 1/2005

- f) transport jest przeprowadzany bez opóźnień do miejsca przeznaczenia, natomiast warunki dobrostanu zwierząt są regularnie kontrolowane i utrzymywane na odpowiednim poziomie;
- g) zwierzęta mają zapewnioną odpowiednią powierzchnię podłogi i wysokość, właściwe dla ich wielkości i zaplanowanego przewozu;
- h) woda, karma i odpoczynek są zapewnione w odpowiednich odstępach czasu oraz odpowiadają ilościowo i jakościowo danemu gatunkowi i wielkości zwierząt.

Rejestr mycia i dezynfekcji środka transportu

Data	Trasa	Mycie	Dezynfekcja	Podpis

Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2008 r. w sprawie szczególnych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie sektora akwakultury (Dz. U. z 2008 r. Nr 190, poz. 1167).

§ 5. 1. Zwierzęta akwakultury wprowadza się do gospodarstwa, w którym jest prowadzony chow lub hodowla zwierząt akwakultury, w czystych pojemnikach lub opakowaniach jednorazowego użytku, lub w pojemnikach wielokrotnego użytku, które przed każdym użyciem myje się i odkaża.

Mycie i dezynfekcja

Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie sektora akwakultury (Dz. U. z 2008 r. Nr 190, poz. 1167).

§ 6. Produkty biobójcze używane przy chowie lub hodowli zwierząt akwakultury powinny być:

- 1) dopuszczone do obrotu na podstawie przepisów o produktach biobójczych;**
- 2) zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych;**
- 3) przechowywane w taki sposób, aby nie miały kontaktu ze zwierzętami.**

Najczęściej stosowane preparaty wykorzystywane do dezynfekcji w gospodarstwach rybackich to :

- Formalina
- Sól (chlorek sodu)
- Chloramina
- Siarczan miedzi
- Jodofory
- Preparaty w skład których wchodzi nadtlenki, szczególnie mieszanina z nadkwasami mineralnymi tj. nadsiarczan potasu, nadmanganian potasu (Virkon) oraz nadwęglan sodu (Oxyper) (Grudniewska 2006)

Kwaśne preparaty biobójcze (Dezynfektant CIP, Oxim, Steridiale) stanowiące stabilizowaną mieszaninę kwasu nadoctowego, octowego nadtlenku wodoru i wody jako 0,1-0,5 % roztwór w przedziale 20-30 minut (Dezynfektant CIP) zalecany jest do stosowania przy dezynfekcji sprzętów hodowlanych, natomiast jako 1 – 2 % roztwór doskonale dezynfekuje urządzenia wylęgarnicze (Grudniewska 2011)

Infrastruktura

§ 7. Jeżeli w gospodarstwie, w którym jest prowadzony chów lub hodowla ryb, znajdują się budynki wyposażone w urządzenia służące do rozrodu ryb, to w wejściu i wyjściu do pomieszczeń, w których te urządzenia się znajdują, **umieszcza się matę** nasączoną produktem biobójczym lub instalacje zawierające taki produkt.

§ 8. W pomieszczeniach, o których mowa w § 7, podłoga i ściany powinny być wykonane z materiałów trwałych, łatwych do mycia i odkażania.

§ 9. Podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 1 (przedsiębiorstwo produkcyjne sektora akwakultury;) lub 5 (przedsiębiorstwo produkcyjne sektora akwakultury, które umieszczają na rynku zwierzęta akwakultury wyłącznie w celu spożycia przez ludzi,) zapewniają wydzielone miejsca do:

- 1)zmiany odzieży ochronnej;
- 2) mycia rak;
- 3) wykonywania czynności leczniczych i zootechnicznych.

§ 10. 1. Konstrukcja urządzeń doprowadzających wodę do stawów rybnych lub innych urządzeń służących do inkubacji ikry powinna **ograniczać możliwość przedostawania się do nich ryb wolno żyjących.**

2. Urządzenia służące do inkubacji ikry myje się i odkaża przed rozpoczęciem i po zakończeniu inkubacji.

§ 11. Narzędzia i sprzęt używane do pracy z ikrą lub nasieniem:

- 1) oznacza się w sposób widoczny i używa tylko z jednym urządzeniem służącym do inkubacji ikry;
- 2) przed i po każdym użyciu myje się i odkaża.

§ 12. 1. W gospodarstwach, w których jest prowadzony chow lub hodowla ryb łososiowatych, każdy staw rybny oraz inne urządzenia służące do prowadzenia chowu lub hodowli zaopatruje się w wydzielony komplet narzędzi i sprzętu do usuwania zanieczyszczeń, a także ryb śniętych lub wykazujących objawy choroby.

2. Narzędzi i sprzętu, o których mowa w ust. 1, nie używa się w innych stawach lub urządzeniach służących do chowu lub hodowli ryb, chyba że przed i po każdym użyciu zostaną umyte i odkażone.

§ 13. Mycie i odkażanie narzędzi i sprzętu przeprowadza się w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu lub skażeniu wody, w której prowadzi się chow lub hodowlę zwierząt akwakultury oraz rozród ryb.

§ 14. W przedsiębiorstwie produkcyjnym sektora akwakultury, w którym jest prowadzony rozród ryb, wykorzystuje się wyłącznie **zdrowe tarlaki**.

§ 15. Konstrukcja urządzeń doprowadzających wodę do gospodarstw, w których jest prowadzony chow lub hodowla skorupiaków lub mięczaków, powinna umożliwiać przeprowadzanie czynności mających na celu likwidację czynników chorobotwórczych.

§ 16. Sprzęt używany przy chowie lub hodowli skorupiaków lub mięczaków myje się i odkaża:

- 1) w trakcie cyklu produkcyjnego — w miarę potrzeby;
- 2) po zakończeniu każdego cyklu produkcyjnego;
- 3) przed każdym użyciem do innej grupy wiekowej skorupiaków lub mięczaków.

§ 18. 1. Podmioty prowadzące działalność o której mowa w § 1 pkt 1 lub 5, sporządzają i gromadzą dokumentację zawierającą informacje dotyczące:

1) ilości i gatunku zwierząt akwakultury wprowadzonych do gospodarstwa;

2) miejsca pochodzenia zwierząt akwakultury;

3) nazwy dostawcy zwierząt akwakultury, jego siedziby i adresu, a w przypadku osoby fizycznej — jej imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania i adresu;

4) daty wprowadzenia zwierząt akwakultury do gospodarstwa;

- 5) ilości i gatunku zwierząt akwakultury wyprowadzonych z gospodarstwa;
- 6) miejsca przeznaczenia zwierząt akwakultury;
- 7) nazwy odbiorcy zwierząt akwakultury, jego siedziby i adresu, a w przypadku osoby fizycznej — jej imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania i adresu;
- 8) daty wyprowadzenia zwierząt akwakultury z gospodarstwa;

Pomija się te dane jeśli zwierzęta akwakultury sprzedawane są konsumentowi końcowemu!

- 9) przeprowadzonych badań, w tym — w przypadku działalności, o której mowa w § 1 pkt 1 — także wyników badań przeprowadzonych w ramach programu nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury prowadzonego z uwzględnieniem analizy ryzyka; (plany nadzoru właścicielskiego!)
- 10) śmiertelności w poszczególnych jednostkach epizootycznych odpowiednio do danego typu produkcji;
- 11) przeprowadzonego leczenia.

Dokumentację przechowuje się
przez okres 4 lat

Program nadzoru właścicielskiego

§ 20. 1. Podmiot prowadzący działalność, o której mowa w § 1 pkt 1 (przedsiębiorstwo sektora akw.) lub 2 (przedsiębiorstwo przetwórstwa ryb z ogniska choroby) realizuje, we własnym zakresie i na własny koszt, program nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury w sposób dostosowany do danego typu produkcji, w celu wykrycia podwyższonej śmiertelności i chorób podlegających obowiązkowi zwalczania.

Program nadzoru właścicielskiego

2. Program nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury opracowuje się z uwzględnieniem:

1) analizy ryzyka;

2) wytycznych określonych przez Komisję Europejską, zgodnie z art. 10 ust. 4 dyrektywy Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób (Dz. Urz. UE L 328 z 24.11.2006, str. 14, z poen. zm.).

Program nadzoru właścicielskiego

3. Program nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury obejmuje kontrole stanu zdrowia tych zwierząt, przy przeprowadzaniu których bierze się pod uwagę status epizootyczny danej strefy lub enklawy. Częstotliwość przeprowadzania kontroli połączonej z pobieraniem i badaniem próbek w ramach programu jest określona w załączniku do rozporządzenia.

Program nadzoru właścicielskiego

4. Program nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury, w tym pobieranie i badanie próbek, jest realizowany niezależnie od badań i nadzoru prowadzonego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej w związku ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt akwakultury.

	CHOROBA	GATUNKI PODATNE
RYBY	Wiosenna wiremia karpia (SVC)	Tolpyga pstra (<i>Aristichthys nobilis</i>), karaś zlocisty (<i>Carassius auratus</i>), karaś (<i>Carassius carassius</i>), amur biały (<i>Ctenopharyngodon idellus</i>), karp i karp koi (<i>Cyprinus carpio</i>), tolpyga biała (<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>), sum (<i>Silurus glanis</i>) i lin (<i>Tinca tinca</i>)
	Wirusowa posocznica krwotoczna ryb lososiowatych (VHS)	Śledź (<i>Clupea spp.</i>), głąbiel (<i>Coregonus sp.</i>), szczupak (<i>Esox lucius</i>), plamiak (łupacz) (<i>Gadus aeglefinus</i>), dorsz pacyficzny (<i>Gadus macrocephalus</i>), dorsz atlantycki (<i>Gadus morhua</i>), losoś pacyficzny (<i>Oncorhynchus spp.</i>), pstrąg tęczy (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), onos (mustelka) (<i>Onos mustelus</i>), troć wędrowną (<i>Salmo trutta</i>), turbot (<i>Scophthalmus maximus</i>), szprot (<i>Sprattus sprattus</i>) oraz lipień europejski (<i>Thymallus thymallus</i>)
	Zakaźna martwica układu krwiotwórczego ryb lososiowatych (IHN)	Łosoś keta (<i>Oncorhynchus keta</i>), kiżucz (<i>O. kisutch</i>), losoś japoński (masu) (<i>O. masou</i>), pstrąg tęczy (<i>O. mykiss</i>), losoś nerka (czerwony) (<i>O. nerka</i>), <i>O. rhodurus</i> i losoś chinook (<i>O. tshawytscha</i>) oraz losoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>)
	Zakażenie herpeswirusem koi (KHV)	Karp i karp koi (<i>Cyprinus carpio</i>)
	Zakaźna anemia lososi (ISA)	Pstrąg tęczy (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), losoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>) oraz troć wędrowną (<i>Salmo trutta</i>)
MIĘCZAKI	Marteilioza wywołana przez <i>Marteilia refringens</i>	Ostryga płaska (<i>Ostrea edulis</i>), <i>O. angasi</i> , <i>O. puelchana</i> , <i>O. chilensis</i> Omulek jadalny (<i>Mytilus edulis</i>) i omulek śródziemnomorski (<i>M. galloprovincialis</i>)
	Bonamioza wywołana przez <i>Bonamia ostreae</i>	Ostrygi: <i>Ostrea angasi</i> , <i>O. chilensis</i> , <i>O. conchaphila</i> , <i>O. denselammellosa</i> , ostryga płaska (<i>O. edulis</i>) oraz <i>O. puelchana</i>
SKORUPIAKI	Zespół WSS (White Spot Syndrome)	Wszystkie skorupiaki z rzędu dziesięcionogów (<i>Decapoda</i>)

Analiza ryzyka

Analiza

- Etap I – prawdopodobieństwo zarażenia chorobą
- Etap II – prawdopodobieństwo rozprzestrzeniania choroby

Wysoki poziom zagrożeń

- a) w gospodarstwie istnieje wysokie prawdopodobieństwo **rozprzestrzenienia się chorób** zakaźnych zwierząt akwakultury i zakażenia zwierząt hodowanych przez zwierzęta z innych gospodarstw lub dziko żyjące albo przeniesienia tych chorób do innych gospodarstw lub na zwierzęta dziko żyjące,

Wysoki poziom zagrożenia

- b) działalność w tym gospodarstwie jest prowadzona w **warunkach potencjalnie zwiększających ryzyko** pojawienia się ogniska choroby (wysoka biomasa, niska jakość wody) wśród utrzymywanych tam gatunków zwierząt akwakultury,
- c) gospodarstwo umieszcza na rynku żywe **zwierzęta wodne przeznaczone do chowu, hodowli lub odnowy populacji;**

Średni poziom zagrożenia

a) w gospodarstwie istnieje średnie prawdopodobieństwo rozprzestrzenienia się chorób zakaźnych zwierząt akwakultury i zakażenia zwierząt hodowanych przez zwierzęta z innych gospodarstw lub dziko żyjące albo przeniesienia tych chorób do innych gospodarstw lub na zwierzęta dziko żyjące,

Średni poziom zagrożenia

- b) działalność w tym gospodarstwie ryzyko pojawienia się ogniska choroby (średnia biomasa, średnia jakość wody) wśród utrzymywanych tam gatunków zwierząt akwakultury,
- c) gospodarstwo to umieszcza na rynku żywe zwierzęta wodne w szczególności z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi;

Niski poziom zagrożenia

a) w gospodarstwie istnieje niskie prawdopodobieństwo rozprzestrzenienia się chorób zakaźnych zwierząt akwakultury i zakażenia zwierząt hodowanych przez zwierzęta z innych gospodarstw lub dziko żyjące albo przeniesienia tych chorób do innych gospodarstw lub na zwierzęta dziko żyjące,

Niski poziom zagrożenia

- b) działalność w tym gospodarstwie jest prowadzona w warunkach niezwiększających ryzyka pojawienia się ogniska choroby (niska biomasa, wysoka jakość wody) wśród utrzymywanych tam zwierząt akwakultury,
- c) gospodarstwo umieszcza na rynku żywe zwierzęta wyłącznie do spożycia przez ludzi.

Analiza

wysokie	Ś	W	W
średnie	N	Ś	W
niskie	N	N	Ś
	niskie	średnie	wysokie

Częstotliwość kontroli

WYSTĘPUJĄCY GATUNEK	Kategoria	Poziom ryzyka	Nadzór	Częstotliwość kontroli dokonywanych przez urzędowy, kompetentny organ władzy: Służby weterynaryjne (art7)	Częstotliwość kontroli dokonywanych przez kompetentne służby w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury (art 10)
Brak gatunków podatnych	I	Niski	Pasywny	4 lata	4 lata
Gatunki podatne na jedną lub kilka chorób (aneks IV)	I	Niski	Pasywny	4 lata	4 lata
		Średni	Docelowy	2 lata	2 lata
		Wysoki	Aktywny	1 rok	1 rok
	II	N	Docelowy	4 lata	2 lata
		Ś		2 lata	2 lata
		W		1 rok	1 rok
III	N	Aktywny	2 lata	1 rok	
	Ś		1 rok	2 / rok	
	W		1 rok	3 / rok	
IV	N	Docelowy	4 lata	2 lata	
	Ś		2 lata	2 lata	
	W		1 rok	1 rok	
V	N	Pasywny	4 lata	4 lata	
	Ś		4 lata	2 lata	
	W		4 lata	1 rok	

Nadzór bierny - pasywny

obejmuje obowiązek niezwłocznego powiadomienia o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania lub podwyższonej śmiertelności. W takich przypadkach stosuje się przepisy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt akwakultury określające postępowanie przy podejrzeniu choroby.

Nadzór aktywny

- 1) bieżąca inspekcja ' przeprowadzona przez powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) badanie kliniczne populacji zwierząt akwakultury w gospodarstwie lub na obszarze hodowli mięczaków w celu wykrycia objawów klinicznych choroby;
- 3) pobieranie próbek do badań w przypadku podejrzenia choroby podlegającej obowiązkowi zwalczania lub podwyższonej śmiertelności;
- 4) obowiązek niezwłocznego powiadomienia o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia choroby podlegającej obowiązkowi zwalczania lub podwyższonej śmiertelności.

Nadzór ukierunkowany - docelowy

- 1) bieżąca inspekcja przeprowadzona przez powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) pobieranie próbek zwierząt żyjących w akwakulturze i ich badanie w celu wykrycia czynników chorobotwórczych wywołujących określone choroby, zgodnie z przepisami o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) obowiązek niezwłocznego powiadomienia o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia choroby podlegającej obowiązkowi zwalczania lub podwyższonej śmiertelności

KHV

- Próbkę ryb pobiera się, gdy temperatura wody osiąga poziom umożliwiający rozwój choroby (**powyżej 15° C**) i nie wcześniej niż 2 tygodnie od daty osiągnięcia takiej temperatury.
- Próbkę stanowią ryby ze wszystkich grup wiekowych wykazujące objawy chorobowe lub nienaturalne zachowanie. W miarę możliwości próbka powinna zawierać ryby, które utrzymywane były przez dłuższy okres w warunkach umożliwiających rozwój choroby, tj. 2-3 tygodnie w temperaturze 15-26° C; temperatura wody nie może przekroczyć 28° C. Próbkę pobiera się w możliwie jak najdłuższych odstępach czasu (gdy próbki pobierane są 2 x w roku).
- Próbkę ryb tworzą ryby o osłabionej kondycji, nienaturalnym zachowaniu lub świeżo śnięte, lecz nie będące w stanie rozkładu.

KHV

- Jeśli produkcja ryb oparta jest na więcej niż 1 źródle wody, próbka musi obejmować ryby reprezentujące wszystkie źródła wody i być proporcjonalnie reprezentującą wszystkie części gospodarstwa oraz wszystkie roczniki.
- Próbkę pobrana do badań powinna składać się z **10 szt. ryb**, jeśli stwierdzono objawy kliniczne i zmiany anatomopatologiczne wskazujące na zakażenie wirusem KHV lub **30 szt. ryb**, jeśli nie stwierdzono objawów klinicznych i zmian anatomopatologicznych.

KHV

- Materiałem biologicznym podlegającym badaniu są skrzela i nerka. Próbkę pułowaną stanowi materiał biologiczny pochodzący maksymalnie od 2-óch ryb. W celu wykrycia KHV można pobrać również dodatkową próbkę, którą stanowi śledziona, mózg i jelito. W nagłych przypadkach można łączyć materiał biologiczny pochodzący od maksymalnie 2-óch szt. ryb. Od ryb bardzo cennych można w niektórych przypadkach pobrać, bez konieczności uśmiercania ryb - krew, wymaz ze skrzeli, biopsję skrzeli, zeskrubiny śluzu.

Program nadzoru GMP,GHP

§ 22. Podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 1 i 2, stosują **dobrą praktykę higieniczną**, uwzględniającą rodzaj prowadzonej działalności, w celu zapobieżenia przeniesieniu na teren prowadzonej przez te podmioty działalności choroby zakaźnej zwierząt akwakultury lub jej rozprzestrzeniania się poza przedsiębiorstwo lub zakład.

Dobra Praktyka Produkcyjna (GMP)

Oznacza spełnienie podstawowych wymagań dotyczących warunków zapewniających wyprodukowanie żywności bezpiecznej dla zdrowia konsumenta. Dobra Praktyka Produkcyjna zawiera elementy podstawowych zaleceń dotyczących:

- personelu i organizacji przedsiębiorstwa,
- głównych wymagań budowlanych, technicznych, technologicznych, wyposażenia i otoczenia zakładu,

Dobra Praktyka Produkcyjna (GMP)

- jakości surowców i materiałów pomocniczych,
- praktyk operacyjnych, metod i higieny produkcji,
- kontroli jakości, znakowania, magazynowania i dystrybucji wyrobów, szkoleń
- prowadzenia dokumentacji.

Dobra Praktyka Higieniczna (GHP)

To pojęcie węższe od GMP, dotyczące higienicznych aspektów produkcji oraz obrotu. GHP obejmuje:

- stan sanitarny i techniczny zakładu oraz jego otoczenia, ze szczególnym uwzględnieniem pomieszczeń produkcyjnych, magazynowych i socjalnych;
- użytkowanie w higieniczny sposób maszyn i urządzeń mających kontakt z żywnością;

Dobra Praktyka Higieniczna (GHP)

- stan zdrowia i higienę pracowników i ich kwalifikacje zawodowe
- procesy mycia i dezynfekcji;
- kontrolę obecności szkodników;
- usuwanie odpadów i ścieków;
- prowadzenie dokumentacji w zakresie stosowania i przestrzegania higieny.

UTYLIZACJA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

I RADY (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego)

Artykuł 10 - Materiał kategorii 3

- zwierzęta wodne i części takich zwierząt, z wyjątkiem ssaków morskich, które nie wykazywały żadnych oznak choroby przenoszonej na ludzi lub zwierzęta;
- produkty uboczne ze zwierząt wodnych pochodzące z przedsiębiorstw lub zakładów wytwarzających produkty przeznaczone do spożycia przez ludzi;

art.9. - Materiał kategorii 2

f) zwierzęta lub części zwierząt inne niż te, o których mowa w art. 8 lub w art. 10:

(i) które padły z innych przyczyn niż ubój lub zabijanie z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi, w tym zwierzęta zabite w celu zwalczania chorób;

Dziękuję za uwagę

